

UCHWAŁA NR XVI/108/2012
RADA GMINY DĄBROWA BISKUPIA
z dnia 29 marca 2012

w sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia na rok 2012.

Na podstawie art. 11a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt /Dz.U. z 2003r. Nr 106, poz.1002 z późniejszymi zmianami¹/ uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności na rok 2012 r. stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi Gminy.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia

¹ zmiany tekstu jednolitego ustawy zostały ogłoszone w Dz.U.2004r. Nr 69,poz.625, Nr92, poz. 880 i Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 33, poz. 289 i Nr 175, poz.1462, z 2006 r. Nr 249, poz. 1830, z 2008 r. Nr 199, poz. 1227, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 79, poz. 668 i Nr 92, poz.753, z 2010 Nr 47, poz.278 oraz z 2011 r. Nr 230, poz. 1373

Uzasadnienie

W związku z zmianą art.11a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 08 1997 r. o ochronie zwierząt gmina jest zobowiązana do opracowania programy opieki nad zwierzętami bezdomnymi. W ślad zmian powyższej ustawy został opracowany „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia”. Program był konsultowany z organizacjami mającymi w swoim zakresie ochronę zwierząt. Uzyskane opinie potwierdziły zasadność opracowania oraz uwzględnienie wszystkich wymogów zawartych w ustawie.

**Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz
zapobiegania bezdomności zwierząt
na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia
na 2012r.**

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	5
2. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU	6
3. CELE PROGRAMU	7
3.1 ZAKRES PODMIOTOWY	7
3.2 ZAKRES PRZEDMIOTOWY	7
4. FORMY OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI I SPOSOBY ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI....	8
4.1 FORMY OPIEKI NAD BEZDOMNYMI PSAMI I SPOSOBY ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI PSÓW....	8
4.2 FORMY OPIEKI NAD BEZDOMNYMI KOTAMI I SPOSOBY ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI KOTÓW	8
4.3 FORMY OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI GOSPODARSKIMI	
5. DZIAŁANIA EDUKACYJNE	9
6. SYTUACJA ZWIERZĄT BEZDOMNYCH W GMINIE DĄBROWA BISKUPIA.....	11
6.1 INFORMACJE O GMINIE	11
6.2 STAN AKTUALNY ZWIERZĄT BEZDOMNYCH.....	12
6.3 DOTYCHCZASOWE DZIAŁANIA GMINY W ZAKRESIE OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYM I PRZECIWDZIAŁANIA BEZDOMNOŚCI	12
7. PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI I ZAPOBIEGANIE BEZDOMNOŚCI	12
7.1 FORMY OPIEKI I ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT NA TERENIE GMINY DĄBROWA BISKUPIA	12
7.2 PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE	14
7.3 ZADANIA PRIORYTETOWE	15
7.4 EDUKACJA I PROMOCJA PROGRAMU	15
7.5 PLAN WYDATKOWANIA ŚRODKÓW	16

WYJAŚNIENIE POJEĆ

Ilekcroć w niniejszym Programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia na rok 2012r. zwanym dalej „Programem” jest mowa o:

- 1/ GMINIE – należy przez to rozumieć Gminę Dąbrowa Biskupia,
- 2/ schronisku – należy przez to rozumieć Schronisko dla Zwierząt Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. (PGKiM Sp. z o.o.), przy ul. Toruńskiej 165 w Inowrocławiu,
- 3/ WŁAŚCICIELU – należy przez to rozumieć osobę będącą mieszkańcem Gminy Dąbrowa Biskupia posiadającą zwierzę lub zwierzęta, o których mowa w Programie,
- 4/ opiece należy przez to rozumieć osobę, która sprawuje nadzór i opiekę nad zwierzęciem lub zwierzętami na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia,
- 5/ PRZEDSTAWICIELU ORGANIZACJI SPOŁECZNEJ – należy przez to rozumieć osobę, która działa i sprawuje opiekę nad zwierzęciem lub zwierzętami z upoważnienia Organizacji Społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt,
- 6/ USTAWY – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt /Dz. U. z 2003r. Nr 106, poz. 1002 z późn. zm./.

1. WPROWADZENIE

Problem bezdomności zwierząt jest kwestią złożoną i wiąże się bezpośrednio z zakorzenionym w społeczeństwie systemem wartości, postawami i przekonaniem, lekceważącymi prawa zwierząt. W Polsce dotyczy to przede wszystkim kotów i psów, których tysiące trafia co roku na ulice, porzucone przez swoich właścicieli. Powodem jest najczęściej nieodpowiedzialność osób dokonujących zakupu bez przemyślenia obowiązków, które się z tym wiążą. Zwierzę nie jest zabawką, a konieczność opieki nad nim dla wielu staje się szybko nużąca, więc bez skrępowań pozbywają się swoich niedawnych podopiecznych. Nie bez winy są także liczne hodowle, które rozmnażają zwierzęta bez umiaru, by pozbyć się ich, gdy zmienna moda wylansuje nową rasę czy gatunek z niekorzyścią dla wcześniej nabytych zwierząt, które często zostają porzucone. Najczęściej kończy się to dla zwierząt traumą i trwałą nieufnością wobec wszystkich ludzi, a nawet śmiercią, spowodowaną brakiem ich przystosowania do samodzielnego życia bez opieki ludzkiej.

Za bezdomność i cierpienie zwierząt odpowiedzialny jest człowiek, dlatego też on właśnie powinien zmienić swoje postępowanie w celu poprawy sytuacji. Zdawali sobie z tego sprawę już twórcy Światowej Deklaracji Praw Zwierząt, uchwalonej w 1977 r. w Londynie przez Międzynarodową Federację Praw Zwierząt. Choć dokument ten nie ma charakteru wiążącego, stanowi podstawę wielu ustaw i rozporządzeń zajmujących się tą problematyką.

Światowa Deklaracja Praw Zwierząt prezentuje pożądane wzorce odnoszące się do postępowania człowieka wobec zwierząt, ujmując je słowami: „Z uwagi na to, że każde zwierzę ma pewne prawa, że nieznanomość i lekceważenie tych praw spowodowały człowieka i prowadzą go nadal na drogę przestępstw przeciwko naturze i zwierzętom; że uznania przez gatunek ludzki prawa innych gatunków zwierzęcych do egzystencji stanowi podstawę współistnienia wszystkich istot żywych; że człowiek popełnia zbrodnię ludobójstwa; że poszanowanie zwierząt przez człowieka wiąże się z poszanowaniem ludzi między sobą i że już od najmłodszych lat należy człowieka uczyć obserwować, rozumieć, szanować i kochać zwierzęta (...)”. Wskazuje także na obowiązek opieki, poszanowania i ochrony zwierząt przez człowieka oraz podkreśla, że „porzucenie zwierzęcia jest aktem okrutnym i nikczemnym”.

W prawie polskim pojawiła się potrzeba regulacji zagadnień związanych z ochroną praw zwierząt, co znalazło swój wyraz w nowelizacji dotychczas obowiązującej ustawy. Uwzględnione zostały problemy wcześniej niedostrzeżone lub nie wywierające skutków o zasięgu ogólnym. Poszerzeniu uległ m.in. katalog zakazów związanych z niewłaściwym traktowaniem zwierząt oraz obowiązki w zakresie ich ochrony na szczeblu gminnym.

Program powinien być rozpatrywany nie tylko z perspektywy prawnej, ale także społeczno-kulturowej. Obok spełniania wymogu prawnego, nałożonego na gminy przepisami znowelizowanej ustawy, jest on także zadaniem postawionym przed społecznością, która chcąc być nowoczesną i humanitarną, musi zwrócić uwagę na problem poszanowania praw zwierząt. Stosunek do tej kwestii świadczy o poziomie świadomości i rozwoju społeczeństwa, którego poprawie służyć może odpowiednia edukacja w tym zakresie. Dążenie do budowy rozważnego społeczeństwa powinno być priorytetem także na poziomie gmin. One bowiem, jako jednostki samorządu terytorialnego najlepiej zorientowane w problemach lokalnych i najbliższe swoim mieszkańcom, mogą i powinny prowadzić działania zmierzające do zmiany systemu wartości ludzi i związanej z nimi poprawy sytuacji bytowej zwierząt.

Program ma w swoim założeniu pomóc Gminie uporządkować problematykę zwierząt bezdomnych m.in. poprzez analizę proponowanych rozwiązań i sposobów ich realizacji. Celem Gminy powinna być jak najpełniejsza i najbardziej efektywna realizacja założeń, które skutkować będą pozytywnymi zmianami w sferze społecznej i kulturowej, a także pozytywnie wpływać na wizerunek Gminy.

2. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Program został opracowany na podstawie:

- 1/ art. 11a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o ochronie zwierząt / Dz. U. z 2003r. Nr 106, poz. 1002 z późn. zm./, który zakłada opiekę *nad* zwierzętami,
- 2/ art. 3 ust. 2 pkt 14 ustawy z dnia 13 sierpnia 1996r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach / Dz. U. z 2005r. Nr 236, poz. 2008 z późn. zm./, który odnosi się do ochrony przed zwierzętami.

W myśl ustawy problem bezdomnych zwierząt rozwiązywany jest przez gminy na dwóch płaszczyznach:

- zapobiegania (sterylizacja, adopcja, usypianie ślepych miotów),
- zapewniania opieki zwierzętom aktualnie bezdomnym w niekomercyjnych schroniskach prowadzonych przez organizacje społeczne.

3. Cele oraz wykonawcy Programu

Głównym celem Programu jest opieka nad zwierzętami bezdomnymi oraz przeciwdziałanie bezdomności zwierząt na obszarze Gminy. Program jest wyrazem wypełnienia obowiązku prawnego nałożonego na gminy, a jego cel realizowany jest poprzez podejmowanie odpowiednich działań, będących przedmiotem kolejnych rozdziałów Programu.

3.1 ZAKRES PODMIOTOWY

Realizacja Programu odbywa się przy wzajemnej współpracy:

- 1/ Urzędu Gminy,
- 2/ Powiatowego Lekarza Weterynarii w Inowrocławiu,
- 3/ Policji,
- 4/ upoważnionego przedstawiciela organizacji społecznej.

3.2 ZAKRES PRZEDMIOTOWY

Opieka nad zwierzętami bezdomnymi przeciwdziałanie bezdomności zwierząt na terenie Gminy polega w szczególności na:

- 1/ opiece nad kotami żyjącymi na wolności oraz ich dokarmianie,
- 2/ odławianiu bezdomnych zwierząt z terenu Gminy,
- 3/ zapewnieniu bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku,
- 4/ poddawaniu zabiegowi sterylizacji lub kastracji zwierząt przebywających w schronisku,
- 5/ poszukiwaniu nowych właścicieli dla zwierząt bezdomnych,
- 6/ usypianiu ślepych miotów,
- 7/ wyznaczeniu gospodarstwa rolnego, które zapewni miejsce dla zwierząt gospodarskich,
- 8/ zapewnieniu całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Dodatkowo, jeśli Rada Gminy uzna to za słuszne, Program może obejmować plan znakowania zwierząt. Koszty realizacji Programu ponosi w całości Gmina, jednak część zadań można powierzyć podmiotowi prowadzącemu schronisko dla zwierząt.

4. FORMY OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI I SPOSOBY ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI

4.1 Formy opieki nad bezdomnymi psami i sposoby zapobiegania bezdomności psów

Do obowiązków Gminy należy podejmowanie działań mających na celu sprawowanie opieki nad psami bezdomnymi oraz zapobieganie zjawisku bezdomności wśród psów. Cel ten powinien być realizowany w szczególności poprzez:

- 1/ poszukiwanie nowych właścicieli dla zwierząt,
- 2/ prowadzenie akcji propagujących postawy, których celem jest zachęcanie mieszkańców do dokonywania adopcji,
- 3/ odławianie bezdomnych psów przy jednoczesnym zapewnieniu im miejsca w schronisku. W przypadku braku miejsc, odławiane będą jedynie zwierzęta agresywne, które mogłyby stanowić zagrożenie dla ludzi lub innych zwierząt,
- 4/ obowiązkowe zabiegi sterylizacji lub kastracji, które pozwalają sprawować nadzór nad liczbą rodzących się psów i uniknąć tym samym późniejszego problemu nadpopulacji. Zabiegi te stanowią jednocześnie inwestycję, pozwalającą w przyszłości zmniejszyć wydatki na walkę z bezdomnością zwierząt i utrzymanie schronisk dla zwierząt bezdomnych,
- 5/ zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem psów oraz rozpowszechnienie wśród mieszkańców Gminy informacji o przychodni weterynaryjnej, do której mogą się zwrócić po pomoc,
- 6/ rejestrację lub znakowanie psów, będących własnością mieszkańców Gminy. Można tego dokonać, przez umieszczenie przy obroży informacji z aktualnym numerem telefonu, blaszki z wygrawerowanymi danymi właściciela itd. Bardziej zaawansowaną technologicznie metodą jest czipowanie zwierząt. Pozwala to na szybkie ustalenie danych właściciela znalezionej psa, pod warunkiem jego wcześniejszej rejestracji w bazie danych oznakowanych elektronicznie zwierząt.
- 9/ tworzenie rejestru znakowanych zwierząt oraz zachęcanie właścicieli zwierząt do umieszczania danych zwierzęcia w ogólnopolskiej bazie danych, czego można dokonać samodzielnie za pośrednictwem Internetu,
- 10/ edukację mieszkańców w zakresie obowiązków właścicieli wobec psów oraz ich humanitarnego traktowania.

4.2 FORMY OPIEKI NAD BEZDOMNYMI KOTAMI I SPOSOBY ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI KOTÓW

Zapobieganie bezdomności kotów opiera się na zapewnieniu opieki zagubionym i porzuconym kotom z terenu Gminy, w szczególności poprzez:

- 1/ zapewnienie zwierzętom miejsca w schronisku,
- 2/ poszukiwanie nowych właścicieli,
- 3/ prowadzenie akcji zachęcających mieszkańców do adopcji bezdomnych zwierząt,

4/ planowa sterylizacja lub kastracja bezdomnych kotów, co umożliwi kontrolę liczby zwierząt i tym samym właściwe planowanie i realizację założeń związanych z zapewnieniem im opieki,

5/ dokarmianie kotów wolno żyjących, które od kotów bezdomnych różni fakty, że nigdy nie posiadały one właścicieli. Okresem szczególnie uciążliwym dla tych zwierząt jest sezon zimowy, w czasie którego niskie temperatury stanowią dodatkowe zagrożenie dla życia zwierząt nie posiadających domu. Karmienie zwierząt prowadzi do ich przyzwyczajenia się, a co za tym idzie, uzależnienia od otrzymywanego pożywienia, w związku z czym musi to być działanie regularne i długofalowe.

Zapewnienie chorym lub rannym zwierzętom całodobowej opieki weterynaryjnej oraz udostępnienie mieszkańcom Gminy informacji kontaktowych, z których mogą skorzystać w wypadku znalezienia potrzebującego pomocy zwierzęcia.

4.3. FORMY OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI GOSPODARSKIMI

Do niedawna nie było żadnej normy, oprócz moralnej, traktowania zwierzęcia. Dopiero ustawa o ochronie zwierząt z dnia 21 sierpnia 1997 roku nadała pewne prawa i normatywy. Przypadki bezdomności zwierząt gospodarskich zdarzają się rzadko jednak w razie ich wystąpienia podstawą do dalszego działania jest właściwa identyfikacja zwierzęcia – odczytanie oznakowania i powiadomienie właściciela. W przypadku wątpliwości, co do własności, należy poinformować o takim fakcie Urząd Gminy. Na czas poszukiwania właściciela konieczne jest zapewnienie zwierzęciu podstawowej opieki oraz miejsca tymczasowego pobytu poprzez selekcję i wsparcie gospodarstwa, które się nim zajmie. Odpowiedzialnym za dokonanie wyboru jest Wójt Gminy Dąbrowa Biskupia.

5. DZIAŁANIA EDUKACYJNE

Pojęcie edukacji obejmuje swoim zakresem ogół działań mających na celu wprowadzenie zamierzonych i ukierunkowanych zmian, ukierunkowanych na poprawę obecnej sytuacji. Działania te są w pełni świadome i dążą do wprowadzenia trwałych zmian w postawach i zachowaniu osób poddanych procesowi edukacji.

W przypadku Programu, działalność edukacyjna Gminy przyczynia się do podnoszenia świadomości jej mieszkańców w zakresie rozsądnego i zgodnego z przepisami i zasadami postępowania w sytuacjach związanych z ochroną zwierząt oraz przeciwdziałaniem ich bezdomności.

Działania edukacyjne są warunkiem powodzenia realizacji Programu, ponieważ doraźne środki nie mogą przynieść tak długoterminowych skutków jak zmiana postaw mieszkańców. Edukacja mieszkańców jest działaniem długofalowym i może odbywać się poprzez takie formy nauczania jak m.in. konferencje, szkolenia, warsztaty, kampanie informacyjne, akcje edukacyjne, publikacje, filmy, foldery, plakaty, wystawy, itp. Przychodnie weterynaryjne, schroniska, organizacje społeczne zajmujące się ochroną zwierząt, a także sklepy zoologiczne i szkoły, mogą zająć się udostępnianiem i rozpowszechnianiem materiałów edukacyjnych

oraz promocją samego Programu i pozyskiwanie partnerów medialnych. Reklama w mediach pozwoli na rozpropagowanie informacji o Programie wśród wszystkich mieszkańców Gminy. Podstawą kształtowania nowych postaw w procesie edukacyjnym mogą być następujące idee:

1/ Negatywne wartościowanie niewłaściwego postępowania wobec zwierząt

Edukacja w zakresie kształtowania prawidłowych postaw ludzi wobec zwierząt powinna składać się zarówno z promowania humanitarnego postępowania, jak i potępienia zachowań szkodliwych. Dotyczy to zarówno traktowania zwierząt, których dana osoba jest właścicielem, jak i bezdomnych oraz dzikich. Celem Programu jest wykształcenie i utrwalenie pozytywnej postawy wobec zwierząt w ogóle i chęci zapewnienia im właściwej opieki. Sygnalizowanie i zgłaszanie niepokojących mieszkańców zdarzeń jest ważnym czynnikiem umożliwiającym Gminie sprawne podjęcie działań w zakresie ochrony zwierząt. W wypadku, gdy pozostawienie zwierzęcia pod opieką dotychczasowego właściciela lub opiekuna zagraża jego życiu lub zdrowiu, możliwe a nawet konieczne jest odebranie mu zwierzęcia. Czynność ta może zostać wykonana na podstawie informacji uzyskanej od straży gminnej, policji, upoważnionych przedstawicieli organizacji społecznych, których statutowym celem jest ochrona zwierząt. Jeśli zaistnieje konieczność odebrania zwierzęcia, o fakcie musi zostać powiadomiony wójt, który w przypadku, gdy będzie to zwierzę gospodarskie, wskaże gospodarstwo rolne, mające się nim zająć.

2. Potępienie zjawiska porzucania zwierząt

Krytyka porzucania zwierząt wiąże się z uświadomieniem ludziom konsekwencji związanych z pozbyciem się zwierzęcia, nad którym mieli roztoczyć swoją opiekę. Właściciel, który ponosi odpowiedzialność za zwierzęta pozostające pod jego opieką, zobowiązany jest do dbania o nie i zapewnienia im odpowiednich warunków życia oraz ochrony. Brak tej opieki powinien spotkać się ze społecznym sprzeciwem. Jeżeli takiego sprzeciwu nie ma, należy doprowadzić dostępnymi sposobami informacyjno-edukacyjnymi do ukształtowania świadomości mieszkańców Gminy opartej na zasadach poszanowania praw zwierząt. Właśnie mieszkańcy mają możliwość zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie swojej gminy.

3. Promowanie zabiegów sterylizacji i kastracji zwierząt

Nadmierny wzrost liczebności zwierząt, w szczególności psów i kotów, jest ważnym problemem, którego rozwiązaniem może być wprowadzeniem chirurgicznej sterylizacji zwierząt. Celem jest kontrola populacji zwierząt, z których wiele jest obecnie usypianych z powodu braku miejsc w schroniskach i zbyt małej ilości adopcji. Dlatego należy uświadamiać mieszkańców, że zabiegi sterylizacji są bezpieczne i przeprowadzane przez weterynarzy rutynowo. Mogą być wykonywane już u kilkumiesięcznych zwierzętach, które już po kilku dniach wracają do normalnej aktywności. Ponadto, wbrew powszechnemu przekonaniu, nie skraca to życia zwierzęcia, a nawet może redukować zachorowalność na pewne typy nowotworów złośliwych i podatność na infekcje, szczególnie dróg moczowych. W przypadku kotów skutkuje to także większym przywiązaniem do właścicieli i mniejszą skłonnością do włóczęgi. Rozwiązuje też problem znaczenia przez koty swojego terytorium.

4. Promowanie adopcji zwierząt bezdomnych

Odmianę losu zwierząt, które w różny sposób straciły właściciela, może zapewnić adopcja. Większość zwierząt pozostających w schronisku jest oswojona i na pewnym etapie swojego życia przebywała w towarzystwie ludzi. Zwierzęta przebywające w schronisku zostały również poddane obowiązkowym zabiegom sterylizacji lub kastracji, w związku z czym nie ma potrzeby przeprowadzania tych zabiegów we własnym zakresie.

Zadaniem Gminy powinna być promocja świadomego nabywania zwierząt, tak w przypadku zakupu zwierzęcia z hodowli, jak i jego adopcji ze schroniska. Taka decyzja jest bowiem związana z obowiązkiem zapewnienia podopiecznemu opieki, co wpływa na zmianę życia nowego właściciela jak i jego rodziny. Dlatego ważne jest, aby była to decyzja przemyślana, zarówno pod kątem finansów, jak i czasu jaki nowy właściciel będzie w stanie poświęcić zwierzęciu. Wszystko to ma na celu zapobiegnięcie sytuacji, w której wróciło by ono na ulicę. Adopcja zwierzęcia nie jest procesem skomplikowanym, a w wyborze odpowiadającego preferencjom danej osoby psa czy kota pomogą pracownicy schroniska. Należy pamiętać, że adoptować zwierzę może tylko osoba pełnoletnia, posiadająca przy sobie dowód osobisty oraz obrożę i smycz. Ponadto adopcji musi dokonać osobiście, w dniach i godzinach otwarcia schroniska dla wizytujących. Procedura wiąże się z pokryciem opłaty adopcyjnej. Na koniec osoba adoptująca zwierzę podpisuje umowę adopcyjną, w której zobowiązuje się do dobrego traktowania nowego podopiecznego.

Warunki uniemożliwiające adopcję to przede wszystkim: brak pełnoletniości, nietrzeźwość lub brak możliwości zapewnienia zwierzęciu warunków lepszych niż te jakie ma w schronisku. Na adopcję może też nie wyrazić zgody lekarze weterynarii, jeżeli wybrane zwierzę wymaga jeszcze jego opieki.

Prawidłowe postawy wobec zwierząt najłatwiej kształtować od najmłodszych lat i wdrażać poprzez działania edukacyjne w szkołach i przedszkolach. Gmina może również aktywizować mieszkańców do wspierania i podejmowania działań w ramach organizacji pozarządowych działających na rzecz praw i ochrony zwierząt. Wszystko to ma na celu poprawę losu zwierząt, a także związaną z tym poprawę warunków życia mieszkańców Gminy.

6. SYTUACJA ZWIERZĄT BEZDOMNYCH W GMINIE DĄBROWA BISKUPIA

6.1 OGÓLNE INFORMACJE O GMINIE

Gmina jest położona w województwie Kujawsko-Pomorskim, powiat inowrocławski. Od wschodu graniczy z gminą Zakrzewo, od południa gminą Kruszwica, od zachodu z gminą Inowrocław a od północy z gminą Gniewkowo.

Gmina rozciąga się na obszarze 14 744 ha. W jej granicach znajdują się następujące jednostki fizjograficzne: południowo-wschodnia część denno-morenowej Wysoczyzny Kujawskiej, w krajobrazie, której dominują obszary wydmowe, utworzone z piasków przewianych pochodzenia późnoglacialnego i holocenińskiego, erozyjna dolina Parchanie i dolina środkowej Bachorzy. Przez środkową część gminy przebiega Kanał Parchański dopływ do Tażyny/ lewy dopływ Wisły/. Zachodnia część gminy położona jest na urodzajnych Kujawach czarnych, wschodnia – na piaszczystych Kujawach Białych.

Do Gminy należą:

wsie – Bąkowo, Brudnia, Chlewiska, Chróstowo, Dąbrowa Biskupia, Dziewa, Głojkowo, Konary, Mleczkowo, Modliborzyce, Niemojewo, Nowy Dwór, Ośniszczewo, Ośniszczewko, Parchanie, Parchanki, Pieczyska, Pieranie, Przybysław, Radojewice, Rejna, Sobiesiernie, Stanomin, Walentynowo, Wola Stanomińska, Wonorze, Zagajewice, Zagajewiczki.

solectwa – w Brudni, Chlewiskach, Chróstowie, Dąbrowie Biskupiej, Konarach, Mleczkowie, Modliborzycach, Nowym Dworze, Ośniszczewie, Ośniszczewku, Parchaniu, Parchankach, Pieraniu, Przybysławiu, Radojewicach, Stanominie, Woli Stanomińskiej, Wonorzu, Zagajewicach, Zagajewickach.

6.2 STAN AKTUALNY ZWIERZĄT BEZDOMNYCH

Szacunkowa liczba bezdomnych zwierząt na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia jest trudna do określenia. Gmina nie dysponuje danymi dotyczącymi liczby bezdomnych psów, kotów i zwierząt gospodarskich na jej obszarze.

Psy są odławiane po otrzymaniu zgłoszeń od mieszkańców gminy. Odławianiem na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia zajmuje się Schronisko dla Zwierząt w Inowrocławiu. Przypadków zgłoszeń odnoszących się do kotów lub zwierząt gospodarskich Gmina nie zarejestrowała. Wynika z tego, że problem bezdomności zwierząt na terenie Gminy ogranicza się głównie do psów. Ponadto, skala i zasięg bezdomności wśród zwierząt dotyczy całego terenu Gminy, nie wyróżnia się szczególnie narażonych i problematycznych obszarów.

Na skalę problemu bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia istotny wpływ ma zjawisko podrzucania zwierząt. Istotnym problemem Gminy Dąbrowa Biskupia jest brak schroniska dla zwierząt na jej terenie. Odłowione zwierzęta umieszczane są w Schronisku dla Zwierząt w Inowrocławiu, na podstawie określonych wcześniej limitów przyjęć. Limit jest ruchomy i zmienny w zależności od m. in. adopcji, zgonów i ucieczek. W najbliższej okolicy Gminy funkcjonuje jedno schronisko dla zwierząt, kolejne znajduje się w oddalonym o ponad 45 km Toruniu.

6.3 DOTYCHCZASOWE DZIAŁANIA GMINY W ZAKRESIE OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI I PRZECIWDZIAŁANIA BEZDOMNOŚCI

Opieka nad zwierzętami bezdomnymi na obszarze Gminy Dąbrowa Biskupia wykonywana jest na podstawie umowy ze Schroniskiem dla Zwierząt w Inowrocławiu. Umowa dotyczy wyłapywania zwierząt bezdomnych oraz utrzymania i sprawowania opieki nad nimi w Schronisku.

7. PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI I ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI

7.1 FORMY OPIEKI I ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT

Zgodnie z art. 11a ustawy Gmina zobligowana jest do zapewnienia bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt. Przez termin *schronisko* rozumie się miejsce przeznaczone do opieki nad zwierzętami domowymi, spełniające warunki określone w ustawie z 11 marca 2004 roku o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342 z późn. zm.) Na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 ww. ustawy wydano

rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 czerwca 2004r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt (Dz. U. Nr 158, poz. 1657). Schronisko dla zwierząt powinno być zlokalizowane w miejscu oddalonym co najmniej o 150 m od siedzib ludzkich, obiektów użyteczności publicznej, zakładów należących do podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego, zakładów należących do przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania środków żywienia zwierząt, zakładów prowadzących działalność w zakresie zbierania, przechowywania, operowania, przetwarzania, wykorzystywania lub usuwania ubocznych produktów zwierzęcych, rzeźni, targów, spędów, ogrodów zoologicznych oraz innych miejsc gromadzenia zwierząt. Teren, na którym zlokalizowane jest schronisko, powinien być utwardzony i ogrodzony.

W schronisku wyodrębnią się m. in. następujące pomieszczenia: przeznaczone do wykonywania zabiegów leczniczych i chirurgicznych, izolowania zwierząt chorych, utrzymywania zwierząt zdrowych (osobne dla samców, samic), boksy przeznaczone na kwarantannę, pomieszczenia do przechowywania produktów leczniczych, karmy, środków dezynfekcyjnych. Pomieszczenia powinny zapewnić zwierzętom swobodne poruszanie się, posiadać legowisko i stały dostęp do wody pitnej. Podmiot prowadzący schronisko zapewnia zwierzętom opiekę weterynaryjną i prowadzi wykaz zwierząt przebywających w schronisku. Jednocześnie Gmina rozważa możliwość utworzenia na swoim terenie przytuliska dla zwierząt. Przytulisko jest odrębną od schroniska formą zapewnienia opieki nad bezdomnymi zwierzętami. Schronisko tworzone jest z połączenia funduszy gminnych oraz datków organizacji charytatywnych i osób prywatnych. Przytulisko, natomiast, jest zazwyczaj niewielkim, prywatnym obiektem, przyjmującym bezdomne zwierzęta i zapewniającym im opiekę, działającym na podstawie własnego kapitału. Jeśli istnieje taka możliwość to pomoc uzyskuje się z dotacji zewnętrznych, np. od organizacji zajmujących się ochroną zwierząt i funduszy gminy. Przytulisko pełni rolę wspierającą i może zapewnić miejsce dla zwierząt, których Schronisko przyjąć już nie jest w stanie.

Na podstawie umowy Gminy ze Schroniskiem dla Zwierząt w roku 2012 odławianiem bezdomnych zwierząt i zapewnieniem im właściwej opieki zajmować się będzie Schronisko dla Zwierząt w Inowrocławiu.

Bezdomne zwierzęta z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia umieszczane będą w Schronisku dla Zwierząt w Inowrocławiu, które zobligowane jest do zapewnienia im odpowiedniej opieki, w tym weterynaryjnej, pożywienia oraz ogólnych warunków bytowania.

Na Gminie ciąży odpowiedzialność za bezdomne zwierzęta znajdujące się na jej terenie. Odpowiedzialność ta wyraża się zarówno w ich odłowieniu, zapewnieniu im miejsca w schronisku, jak i zapewnieniu niezbędnej opieki. Obowiązkiem Gminy jest również przeprowadzenie sterylizacji lub kastracji zwierząt w Schronisku oraz poszukiwanie właścicieli dla zwierząt bezdomnych. Część powyższych zadań Gmina może powierzyć podmiotowi prowadzącemu Schronisko dla Zwierząt (tj. odłowienie zwierząt, zabiegi kastracji lub sterylizacji, usypianie ślepych miotów i poszukiwanie właścicieli). Przyjęte do Schroniska zwierzęta będą obligatoryjnie poddawane zabiegom sterylizacji/kastracji.

W przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt opiekę całodobową zapewniać będzie Schronisko dla Zwierząt oraz wyłoniona w ciągu roku 2012 Przychodnia weterynaryjna. Schronisko i Przychodnia będą również odpowiedzialne w przypadku konieczności wyjazdu w celu uzasadnionego uspienia zwierzęcia oraz wyjazdów do zwierząt gospodarskich.

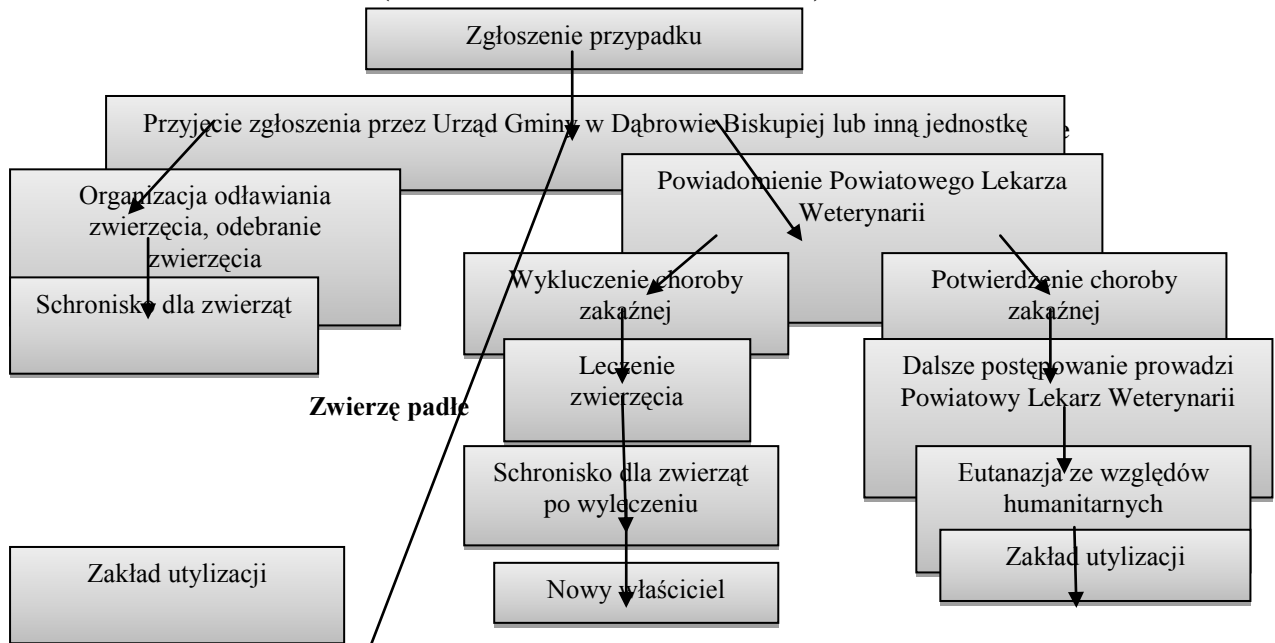
Zgodnie z ustawą Program fakultatywnie może obejmować plan znakowania zwierząt na terenie Gminy.

Na terenie Gminy nie miały miejsca przypadki bezdomności wśród kotów, dlatego też należy uznać, że zjawisko może wystąpić jedynie incydentalnie. Koty bezdomne podlegają pod taką

samą formę opieki jak pozostałe zwierzęta, a wolnożyjące należy dokarmiać – może to się odbyć za pośrednictwem wolontariuszy, młodzieży szkolnej, mieszkańców Gminy, pracowników Urzędu Gminy oraz przedstawicieli Organizacji zajmujących się ochroną zwierząt.

Poniżej przedstawiony został schemat postępowania w przypadku zdarzeń ze zwierzętami bezdomnymi, rannymi lub chorymi.

SCHEMAT GRAFICZNY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZWIERZĘCIA POZOSTAJĄCEGO BEZ OPIEKI (W TYM RANNEGO LUB CHOREGO)

Należy pamiętać, że osoba, która napotka porzuconego psa lub kota, w szczególności pozostającego na ulicy, ma obowiązek powiadomić o tym najbliższe Schronisko dla Zwierząt lub Policję.

Zwierzęta wolno żyjące nie są zwierzętami bezdomnymi, stanowią one dobro ogólnonarodowe.

Art. 33a ustawy mówi, że w przypadku, gdy zwierzęta stanowią nadzwyczajne zagrożenie dla życia, zdrowia lub gospodarki człowieka, w tym gospodarki łowieckiej, dopuszcza się podjęcie działań mających na celu ograniczenie populacji tych zwierząt. Miejsce, warunki, czas i sposoby ograniczenia populacji zwierząt, w drodze uchwały określa sejmik województwa, po zasięgnięciu opinii regionalnej rady ochrony przyrody, organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt oraz Polskiego Związku Łowieckiego.

7.2 PODMIOTY ODPOWIEDZIALNE

Podmiotami zaangażowanymi w realizację Programu na terenie Gminy są Urząd Gminy Dąbrowa Biskupia, policja, Schronisko dla Zwierząt w Inowrocławiu oraz działające na terenie Gminy organizacje zajmujące się ochroną zwierząt: Inowrocławski Klub Przyjaciół Zwierząt ANIMALS oraz Fundacja Kocia Dolina w Inowrocławiu. Ponadto, uprawnionymi

podmiotami do podjęcia działań zgodnie z przepisami znowelizowanej ustawy o ochronie zwierząt są dzierżawcy lub zarządcy obwodów łowieckich.

Gospodarstwem rolnym przyjmującym i zapewniającym opiekę bezdomnym zwierzętom gospodarskim z obszaru Gminy Dąbrowa Biskupia jest Gospodarstwo Rolne Piotr Białek Ośniszczewko 17; 88-133 Dąbrowa Biskupia

7.3 ZADANIA PRIORYTETOWE

Za priorytetowe zadania w zakresie zapewniania opieki i zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia uznawane jest znakowanie zwierząt, ułatwiające identyfikację.

Istotnym zagadnieniem jest sprawne i skuteczne odławianie zwierząt i ich utrzymanie. Odławianie zwierząt bezdomnych i zapewnienie im miejsca w schronisku należy do obowiązkowych zadań własnych Gminy. Każda gmina musi poszukać i znaleźć możliwość zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom. Zabronione jest odławianie zwierząt bezdomnych bez zapewnienia im miejsca w schronisku, chyba, że zwierzę stwarza poważne zagrożenie dla ludzi lub innych zwierząt.

Bezdomne zwierzęta po odłowieniu powinny być niezwłocznie przewiezione do Schroniska. Używane przy odławianiu zwierząt metody i urządzenia nie powinny stwarzać zagrożenia dla zwierząt bezdomnych ani narażać ich na cierpienie lub ból.

Ważnym zagadnieniem związanym ze Schroniskiem jest zapewnienie przebywającym w nim zwierzętom odpowiedniej opieki weterynaryjnej.

Odławianie, przewożenie i zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym będzie realizowane przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. w Inowrocławiu oraz przez prowadzone w jego ramach Schronisko dla Zwierząt w Inowrocławiu.

Za jedno z ważniejszych zadań Gmina Dąbrowa Biskupia postrzega promocję i zachęcanie mieszkańców do adopcji zwierząt bezdomnych. Adopcja stanowi najskuteczniejszy sposób zapobiegania bezdomności zwierząt.

Zdaniem Gminy największe trudności związane z realizacją Programu będą wiązały się z brakiem lub niedostateczną ilością środków finansowych przeznaczonych na ten cel. Problem stanowić może również niedostateczna ilość miejsc dla zwierząt bezdomnych w Schronisku, z tego też powodu Gmina rozważa możliwość założenia przytuliska na swoim terenie.

Gmina wyraża również obawę w odniesieniu do niewystarczającego zainteresowania mieszkańców adopcją zwierząt bezdomnych.

W przypadku nie zrealizowania działań związanych ze znakowaniem zwierząt (np. czipowaniem), brak bazy danych zarejestrowanych psów uniemożliwia identyfikację właściciela i tworzy konieczność podjęcia opieki nad zwierzęciem.

7.4 EDUKACJA I PROMOCJA PROGRAMU

Gmina Dąbrowa Biskupia dostrzega potrzebę organizowania i wdrażania przedsięwzięć informacyjno-edukacyjnych, poszerzających wiedzę i świadomość w zakresie opieki nad zwierzętami i poszanowania ich praw.

W związku z tym, Gmina zainteresowana jest prowadzeniem akcji edukacyjnych dla swoich mieszkańców. Informacje o zasadach humanitarnego traktowania zwierząt i potrzebie postępowania zgodnie z jej wymogami będą rozpowszechniane w formie materiałów edukacyjnych, takich jak ulotki, przekazywane podczas zebrań wiejskich oraz zajęć w szkołach i świetlicach. Budowanie i utrwalanie prawidłowych postaw od najwcześniejszych lat ma kluczowe znaczenie dla realizacji Programu.

Założenia Programu oraz akcje zachęcające mieszkańców do adopcji zwierząt bezdomnych będą promowane na stronie internetowej Gminy - <http://www.dabrowabiskupia.pl>.

7.5 PLAN WYDATKOWANIA ŚRODKÓW

W budżecie Gminy Dąbrowa Biskupia na rok bieżący przeznaczono na realizację założeń Programu środki w wysokości 15 000 zł. / na odławianie zwierząt, utrzymanie w schronisku/.

Gmina Dąbrowa Biskupia zamierza prowadzić identyfikacji zwierząt, Znakowaniem zwierząt z terenu Gminy Dąbrowa Biskupia planowane jest, aby zajęła się Przychodnia Weterynaryjna, z którą Gmina Dąbrowa Biskupia zawarła stosowne porozumienie. Szacunkowe koszty przewidziane na czipowanie zwierząt przedstawione są w poniższej tabeli:

Kalkulacja szacunkowych kosztów znakowania zwierząt

ZNAKOWANIE ZWIERZĄT I ICH REJESTRACJA										
cena za 1 zabieg [zł]	Liczba zwierząt									
	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100
20	200	400	600	800	1 000	1 200	1 400	1 600	1 800	2 000
30	300	600	900	1 200	1 500	1 800	2 100	2 400	2 700	3 000
40	400	800	1 200	1 600	2 000	2 400	2 800	3 200	3 600	4 000

Źródło: Dane Przychodni weterynaryjnych w Inowrocławiu

Gminne środki przeznaczone na odłowienie zwierząt bezdomnych oraz zapewnienie im opieki, zawierające koszty obligatoryjnych zabiegów sterylizacji/kastracji nowo przyjętych zwierząt do Schroniska, wynikają z umowy Gminy Dąbrowa Biskupia ze Schroniskiem dla Zwierząt. Gmina Dąbrowa Biskupia rozważa możliwość dofinansowania zabiegów sterylizacji lub kastracji dla zwierząt posiadających właścicieli i w ciągu roku, w zależności od rzeczywistych kosztów poniesionych na realizację obligatoryjnych założeń Programu oraz od dostępnych środków w gminnym budżecie, podejmie decyzje w tym zakresie. Jeśli możliwości finansowe Gminy pozwolą na podjęcie działań, Gmina poinformuje mieszkańców o zakresie dofinansowania i zasadach przeprowadzanych akcji. Informacja zostanie udostępniona w sposób zwyczajowo przyjęty, m.in. za pośrednictwem Urzędu Gminy oraz strony internetowej. Szacunkowe koszty zabiegów oraz kalkulacja kosztów uwzględniająca liczbę zwierząt poddanych zabiegom przedstawione są poniżej.

Szacunkowe koszty zabiegów sterylizacji i kastracji zwierząt

Rodzaj zabiegu	Koszt w [zł]
Kastracja kocura	40-60
Sterylizacja kotki	100-120
Kastracja psa	80-100
Sterylizacja suki	160-180

Źródło: Dane Przychodni weterynaryjnych Inowrocław

Środki zabezpieczone w gminnym budżecie na realizację założeń programu na rok 2012 mogą okazać się niewystarczające. Dla skutecznego wdrożenia zadań i wywiązania się z nałożonych przepisami prawa zobowiązań, koszty poniesione na realizację założeń Programu przez Gminę Dąbrowa Biskupia mogą przekroczyć ustalone środki. Należy zatem mieć na uwadze fakt, iż zadania wynikające z zapewnienia opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia wiązać się mogą z dodatkowymi wydatkami i kosztami.

DANE TELEADRESOWE JEDNOSTEK

1. Urząd Gminy Dąbrowa Biskupia ul. Topolowa 2: **(052) 35 121 36 / osoba do kontaktu Piotr Gadaliński /**
2. Gospodarstwo Rolne w miejscowości Ośniszczewko 17 , Piotr Białek
3. Posterunek Policji w Dąbrowie Biskupiej
4. Inspekcja Weterynaryjna, Powiatowy Lekarz Weterynarii w Inowrocławiu Pan Piotr Kuta, ul. Szosa Bydgoska 1, 88-100 Inowrocław, tel.: **(052) 357 52 68**
5. Gabinet Weterynaryjny Justyna Banaszak ul. Długa 93/1, 88-133 Dąbrowa Biskupia /52/ 35-121-24
6. Inowrocławski Klub Przyjaciół Zwierząt „Animals”, ul. Woj. Polskiego 5, 88-100 Inowrocław
7. Związek Kynologiczny, ul. Dworcowa 25; 88-100 Inowrocław
8. „Kocia Dolina”, ul. Jaworskiej 14/27; 88-100 Inowrocław
9. Schronisko dla Zwierząt w Inowrocławiu, ul, Toruńska 165, 88-100 Inowrocław, tel./fax. **(052) 357 23 20** (pn-pt 7.00-15.00) tel. **(052) 357 90 11** (codziennie od 15.00); Lekarz Weterynarii Wiesław Borkowski, tel. **501 37 37 35, 603 03 57 19, 666 35 29 62**
10. Wojskowe Koło Łowieckie nr 228 „Cyranka” w Inowrocławiu, 88-100 Inowrocław, ul. E. Szelburg Zarembiny 19 (obwód nr 185)

11. Kujawskie Koło Łowieckie Nr 52 w Inowrocławiu, 88-100 Inowrocław, ul. Magazynowa 92 (obwód 202 i 204)
12. Koło Łowieckie Nr 48 „Samura” w Woli Wapowskiej, 88-150 Kruszwica, Wola Wapowska 3 (obwód 220)
13. Polski Związek Łowiecki Koło Łowieckie Nr 51 „Bażant” w Gniewkowie